

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte:

Diaconu Iurie

judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

BOCAN Oleg XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.09.2018 – 12.03.2019;

Instanța de apel: 04.06.2019 – 18.09.2019;

Instanța de recurs: 21.11.2019 – 18.12.2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 martie 2019, Bocan Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul de 25.000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) din Codul penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită prin sentința anterioară nr.1-404/15 emisă de Judecătoria Ciocana mun. Chișinău și s-a stabilit lui Bocan Oleg, prim cumul de sentințe, pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul de 25.000 (douăzeci și cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Romaniuc Maxim împotriva inculpatului cu privire la repararea prejudiciului material și moral, s-a dispus

încasarea de la Bocan Oleg în beneficiul lui Romaniuc Maxim suma de 3350 (trei mii trei sute cincizeci) lei cu titlu de compensare a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, 3000 (trei mii) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune. Cauza a fost judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, inculpatul la 26 aprilie 2018, aproximativ la ora 16.30, aflându-se în XXXXX, realizându-și scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a persoanei, acționând intenționat, sub pretextul împrumutului, a dobândit și însușit de la Romaniuc Maxim un polizor unghiular de model „BOSCH” la prețul de 3350 lei, pe care ulterior l-a vândut unei persoane neidentificate de organul de urmărire penală, cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile. Astfel, prin acțiunile sale intenționate Bocan Oleg a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.1 Codul penal – *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, care a produs daune considerabile.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Druță Boris în interesele inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței cu stabilirea unei pedepse sub formă de muncă nerememorată în folosul comunității. Apărarea a considerat că lui Bocan Oleg i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, numind o amendă exagerată ce nu corespunde capacității lui de a o acoperi. Insuficient s-a apreciat posibilitățile materiale ale apelantului, precum și eronat s-au apreciat suferințele morale ale părții vătămate când s-a dispus încasarea sumei de 3000 (trei mii) lei în beneficiul lui Romaniuc Maxim.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, apelul avocatului Druță Boris a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra

corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a ținut cont de caracterul, pericolului social și gravitatea infracțiunii comise de Bocan Oleg, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă, iar la calcularea pedepsei au fost luate în considerare prevederile art. 190 alin. (1) Codul penal, conform cărora inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. De asemenea a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele comise. Reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă cu amendă pentru infracțiunea săvârșită de inculpat este cuprinsă între pedeapsa cu amendă de la 413 la 638 unități convenționale.

Careva circumstanțe agravante în privința inculpatului în conformitate cu art. 77 Codul penal nu au fost stabilite. Cu referire la art. 16 alin. (2) Codul penal, infracțiunea respectivă s-a clasificat ca fiind o infracțiune ușoară. Astfel, instanța de apel a considerat ca legală și echitabilă pedeapsa stabilită inculpatului, cu respectarea prevederilor referitor la pedeapsă.

Conform art. 410 alin. (1) Codul de procedură penală, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel. La caz, pedeapsa amenzii este o pedeapsă mai puțin restrictivă decât pedeapsa muncii neremunerate. Prin urmare, apelul nu s-a putut fi admis nici din motivul că s-ar agrava situația inculpatului în propriul apel. Acordul inculpatului de a-și agrava situația nu poate constitui temei pentru derogarea de la norma sus-menționată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

În recurs se menționează că instanța de judecată contrar solicitării inculpatului a stabilit pedeapsa cu amendă de 500 u.c, or inculpatul a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, menționând în ședința de judecată că nu lucrează oficial, ca urmare nu este în stare de a achita amenda.

Consideră că instanța inferioară nu a respectat în deplin măsură prevederile art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, iar pedeapsa aplicată inculpatului, neluând în considerare că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vina, gradul prejudiciabil este unul scăzut, căința sinceră, conlucrarea cu organele de urmărire penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură

penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit recursului declarat autorul invocă ca eroare de drept pct. 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmare, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, cu utilizarea prevederilor art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de judecată este singura în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Bocan Oleg poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 u.c..

În ce privește argumentele apărătorului cu privire la posibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde neprivative de libertate, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece, analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția

în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei și a termenului de executare în privința inculpatului este legală și întemeiată. Circumstanțele atenuante expuse de recurent au servit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, asigurând reducerea cu 1/4 a limitelor pedepsei penale respective, fapt pentru care nu mai pot fi invocate ca circumstanțe atenuante pentru a nu admite dubla valență.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Conform art. 61 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.*

Conform art.75 alin. (1), (2) Cod penal, *la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.*

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Bocan Oleg, s-a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 62, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Conform art. 62 Cod penal, care prevede categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice, amenda este cea mai blândă pedeapsă, munca neremunerată în folosul comunității fiind o pedeapsă mai aspră.

Mai mult ca atât, potrivit procesului verbal al ședinței, la judecarea cauzei în prima instanță, avocatul a înaintat cererea de aplicare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată, iar inculpatul, nefiind de acord cu avocatul său, s-a refuzat de munca neremunerată și a solicitat amendă (f.d. 161). Prin urmare, instanța de apel a fost în

imposibilitate să înrăutățească situația inculpatului în temeiul prevederilor art. 410 Cod de procedură penală, iar acordul inculpatului în instanța de apel de a-și agrava situația nu poate constitui temei pentru derogarea de la norma sus-menționată.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea soluției instanței de fond, care a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu, contravin probelor administrate și prin urmare, prezenta circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Bocan Oleg XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion